

**“TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ XO`JALIGINI
MEXANIZATSIYALASH MUHANDISLARI INSTITUTI” MILLIY TADQIQOT
UNIVERSITETI**

FAN:

**NASOS STANSIYALARIDAN
FOYDALANISH**

MAVZU

12

**Nasos stansiya qurilma va
uskunalarini ta`mirlashga qabul qilish**

**ERGASHEV RUSTAM
RAHIMOVICH**

**Nasos stansiyalari va
gidroelektrostansiyalar
kafedrası prof.,t.f.d.**

Reja:

1.Asosiy terminlar, tushunchalar.

---

2. Nasos stansiyasi qurilmalarini ta'mirlashga qabul qilish.

3.Ta'mirlash texnologik jarayoni

Adabiyotlar:

1.Ergashev R.R. Nasos stansiyalaridan foydalanish.(1-qism) T.: 2021. – 208 b.

2.Glovatskiy O.Ya.,Ergashev R.R., Bekchanov F.A., Artiqbekova F.Q. Nasos stansiyalaridan foydalanish. (2-qism) Toshkent, 2021-227 b.

3.M.Mamajonov, D.Bazarov va bosh. Nasos stansiyalaridan foydalanish va diagnostikasi, Darslik, Toshkent, 2019. – 348 bet.

✘ Internet saytlari: www.

✘ <https://doi.org/10.1155/2018/2876980>

✘ <https://doi.org/10.1051/e3sconf/20199705041>

- ✘ **Ta'mirlash** qurilma yoki jihozning (yoki undagi ayrim qismlarning) ish qobiliyatini tiklash maqsadida ularning nuqsonlarini bartaraf etishga oid ishlardan iborat.
- ✘ **Texnologik jarayon** ishlab chiqarish jarayonining bir qismi bo'lib, detalning holatini o'zgartirishga qaratilgan harakatlardan iborat

✘ **Texnologik jarayon-** ishlab chiqarish

---

jarayonlari, usullari va vositalarini qoʻllab qismlarning shakli ,oʻlchami,holati va boshqa koʻrsatkichlarini oʻzgartirish.

✘ Uning vazifasi ishlab chiqarishning eng samarali usullarini aniqlash va ulardan foydalanishni tashkil etish.

Nasos tsansiyasining umumiy ko‘rinishi.

ISHLAMAY QOLISH SABABLARI:

- ✘ Konstruktiv;
- ✘ Ishlab chiqarish jarayonidagi;
- ✘ Foydalanish (ishlatish) jarayonidagi ishlamay qolish;

FOYDALANISH JARAYONIDAGI ISHLAMAY QOLISH

- ✘ – Nasos stansiyasi va uning uskuna xamda jihozlaridan foydalanishda belgilangan ishlatish qoidalarini buzilishi yoki ular o‘z resurslarini o‘tab bo‘lishi natijasida yuzaga keladi.

✘ **Detal** — yig‘ish ishlarini bajarmasdan nomi va navi jihatdan bir jinsli ashyodan tayyorlangan buyum. Detallarga val, parrak, halqalar, bolt, gayka kabilar misol bo‘la oladi.

- ✘ **Detalni tiklash** detalning ish qobiliyatini meyoriy texnik hujjatlarda ko'rsatilgan parametrlarini qayta tiklashni taminlaydigan nuqsonlarni bartaraf etishga oid ishlar majmuasidan iborat.

- ✘ **Yig'ma qism (birlik)** – tarkibiy qismlari yig'ish ishlari jarayonida o'zaro birlashtirilgan buyumdan iborat.
- ✘ Yig'ma qismlarga nasos agregati elektrodvigatel dvigatel, reduktorlar va hokazolar kiradi.
- ✘ Tuzilishiga ko'ra tashkil etuvchi qismlar ikki guruhga: **konstruktiv** va **nokonstruktiv** qismlar guruhiga bo'linadi.

- ✘ **Konstruktiv qismlar** deb qanday ashyodan tayyorlanganligi, o'lchamlari va shaklidan qat'iy nazar agregat tarkibiga kirgan, alohida tayyorlangan barcha detallarga aytiladi.
- ✘ **Nokonstruktiv qismlar** deb agregat ishlaganda uning barcha konstruktiv qismlarining o'zaro zarur aloqasini yoki normal ishlashini ta'minlaydigan elementlarga aytiladi. Bularga agregatlarni yig'ish jarayoni, rostlash, bo'yash, moylash va mashinaning o'z vazifasini bajarishga yaroqli qiladigan boshqa ishlar kiradi.

✘ **Butkul (kapital) ta'mirlash** buzilgan nuqsonli qismlarni, ta'mirlash yoki almashtirish yo'li bilan boshlang'ich ish qobiliyatini to'liq tiklashdan iborat. Ta'mirdan chiqqan barcha tarkibiy qismlar hamda butun agregat ishlatib moslanadi, chiniqtiriladi, rostlanadi, sinovdan o'tkaziladi va bo'yaladi. Bu xilda ta'mirlashda detallarga to'liq ajratiladi va ular yaroqli-yaroqsizlarga bo'linadi.

NASOS QURILMALARINI TA'MIRLASHGA QABUL QILISH VA TAYYORLASH

- ✘ 1) Nasos stansiyasi qurilmalari va jihozlarini ta'mirlash ikki xil usul bilan bajariladi:
  - ✘ -O'z joyida;
  - ✘ Ta'mirlash korxonalarida.
  - ✘ (to'liq holda yoki qismlarga ajratib ta'mirlash korxonasiga olib kelinadi)

NASOSLARNI O'Z JOYIDA TA'MIRLASH

NASOS QURILMASINI MAXSUS KORXONADA TA'MIRLASH

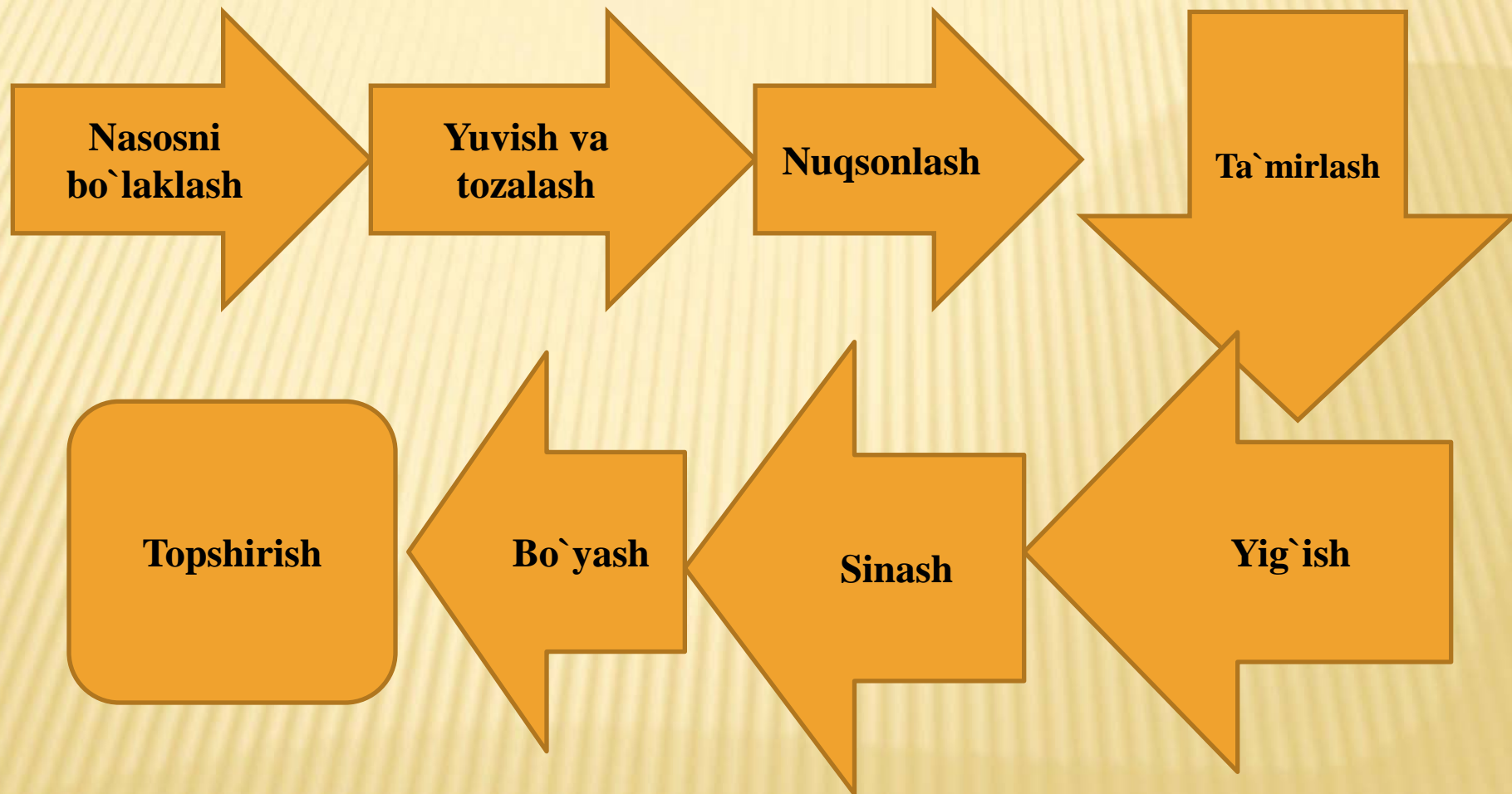
TA'MIRLASHGA TOPSHIRISHDA QUYIDAGI HUJJATLAR BERILADI:

- ✘ 1) shu vaqtgacha bajarilgan texnik ko'rikdan o'tkazilganligi to'g'risidagi dalolatnoma;
- ✘ 2) bundan oldingi ta'mirdan qabul qilinganligi to'g'risidagi dalolatnoma.

NASOSLARNI TA`MIRLASHNING TEXNOLOGIK JARAYONI.

TAMIRLASH JARAYONI

KAVITATSIYA TA`SIRIDA YEYILISH

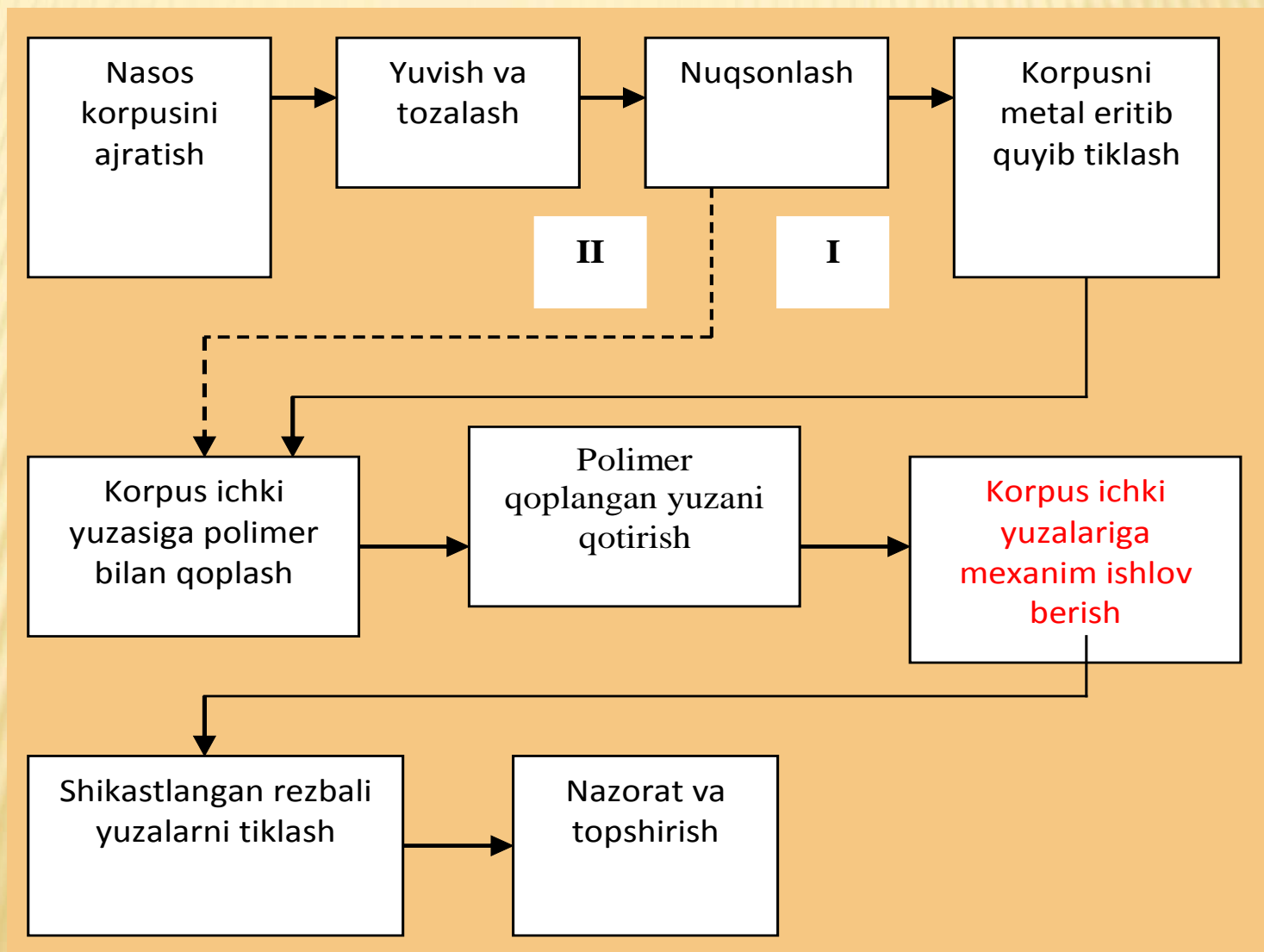
NASOS VALINING SINGAN HOLATI.

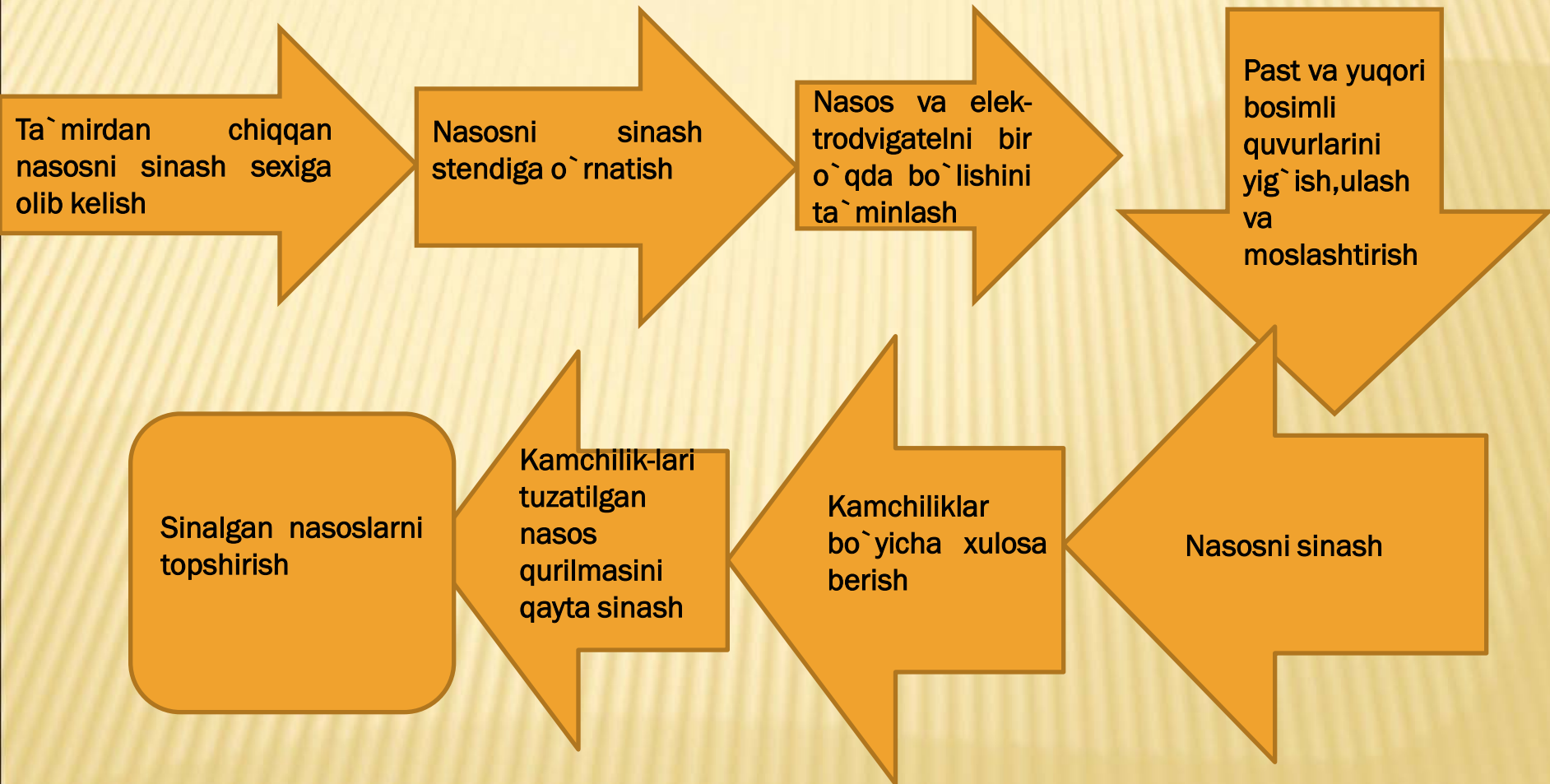
BOSIMLI QUVURLARDA UCHRAYDIGAN NUQSONLAR

NASOS G'ILOFINI TA'MIRLASH TEXNOLOGIYASI

Nasosni sinash texnologik jarayoni.

Nasoslarni sinash

Parametrik
sinash

Tadqiqod
yo`li bilan
sinash

Nazorat
qilish
uchun
sinash

Ishonchliligi
ni aniqlash
uchun
sinash

Resursini
aniqlash

NASOSLARNI SINASH BO`LIMI

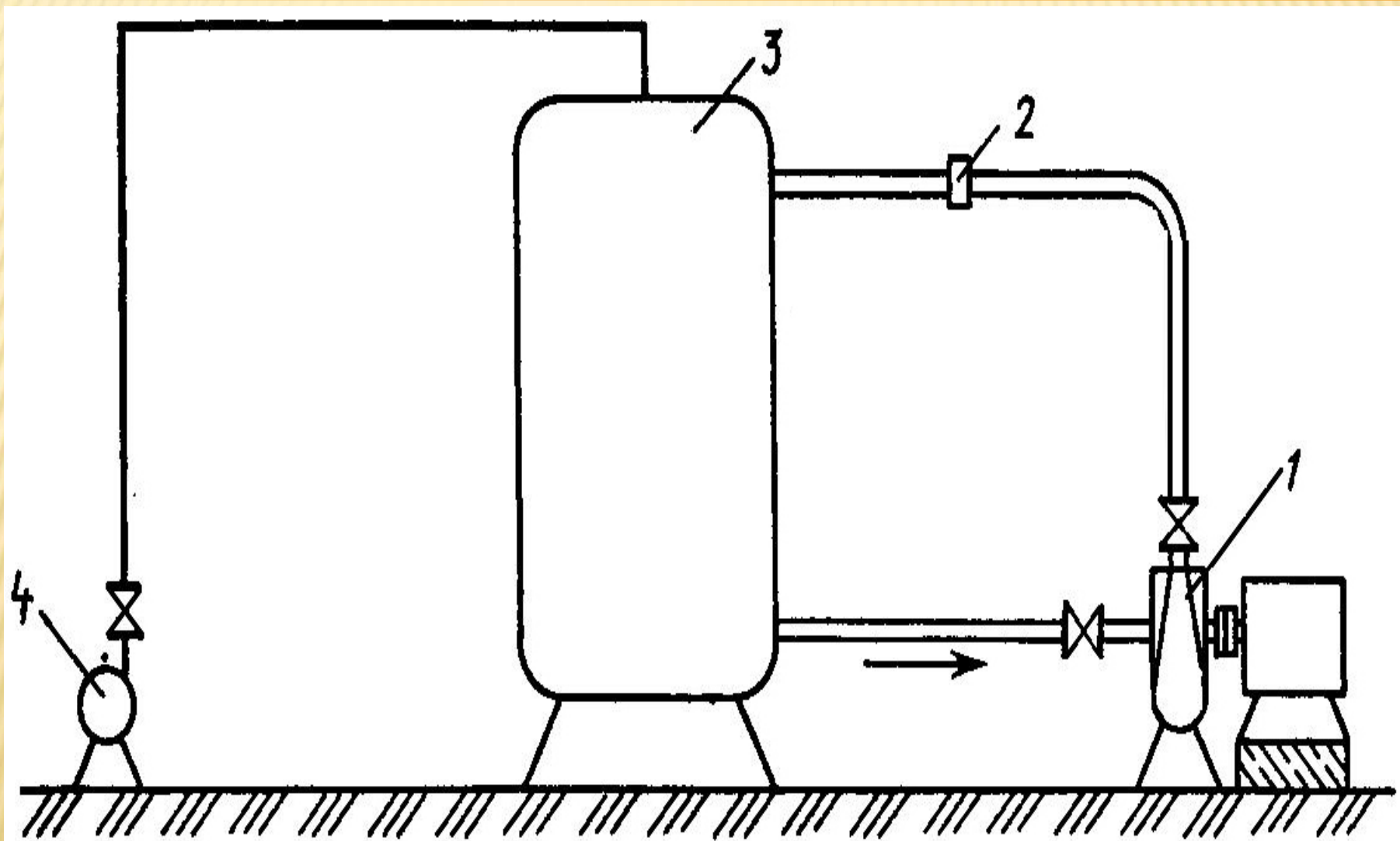
17/04/2013 10:08

SINASH-NAZORAT JIXOZLARI

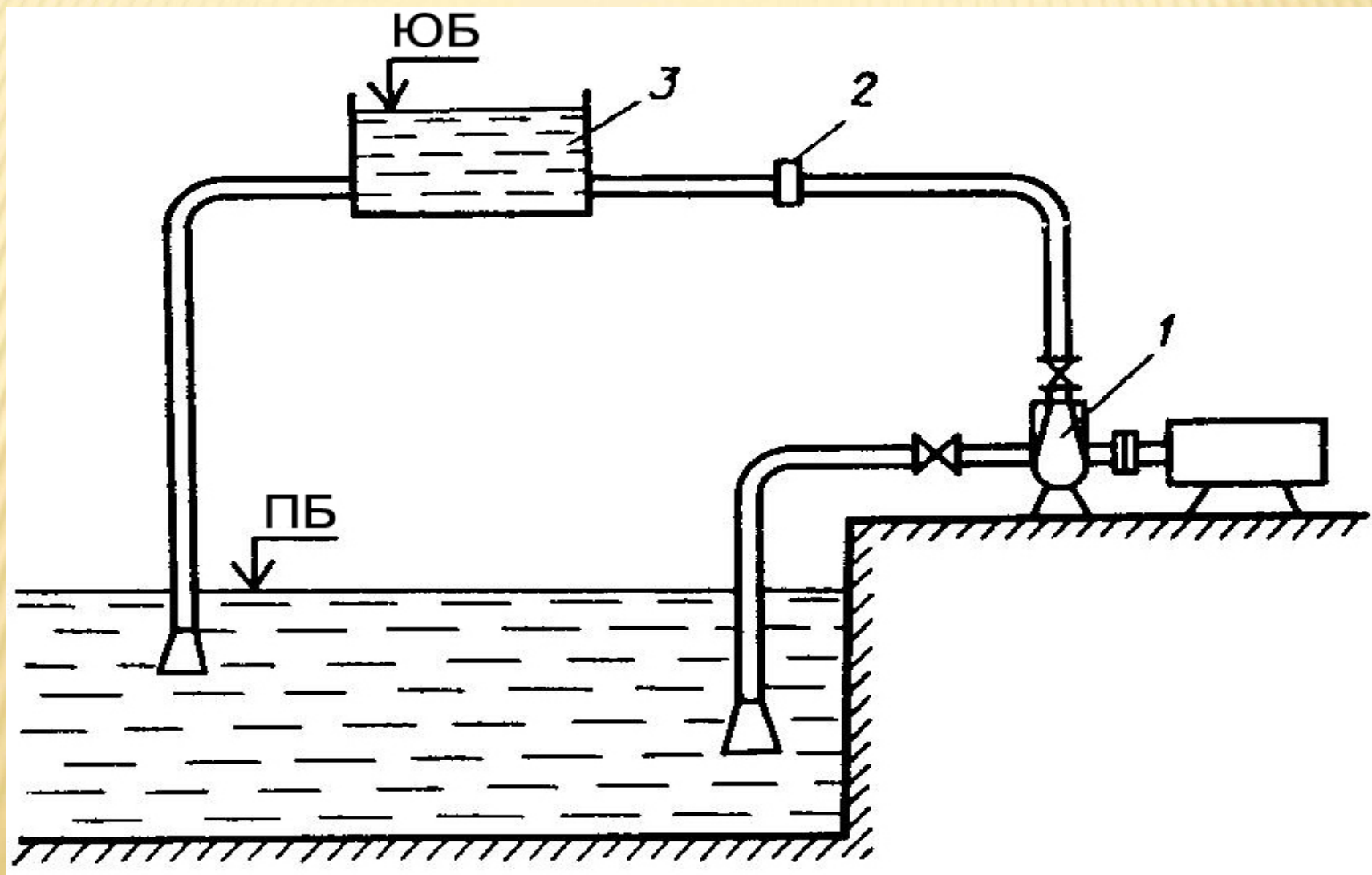
YOPIQ TURDAGI SINOV QURILMASI.

1 – SINAB KO‘RILAYOTGAN NASOS; 2 – SUV O‘LCHAGICH; 3 – VAKUUM BAKI; 4 – VAKUUM NASOS.

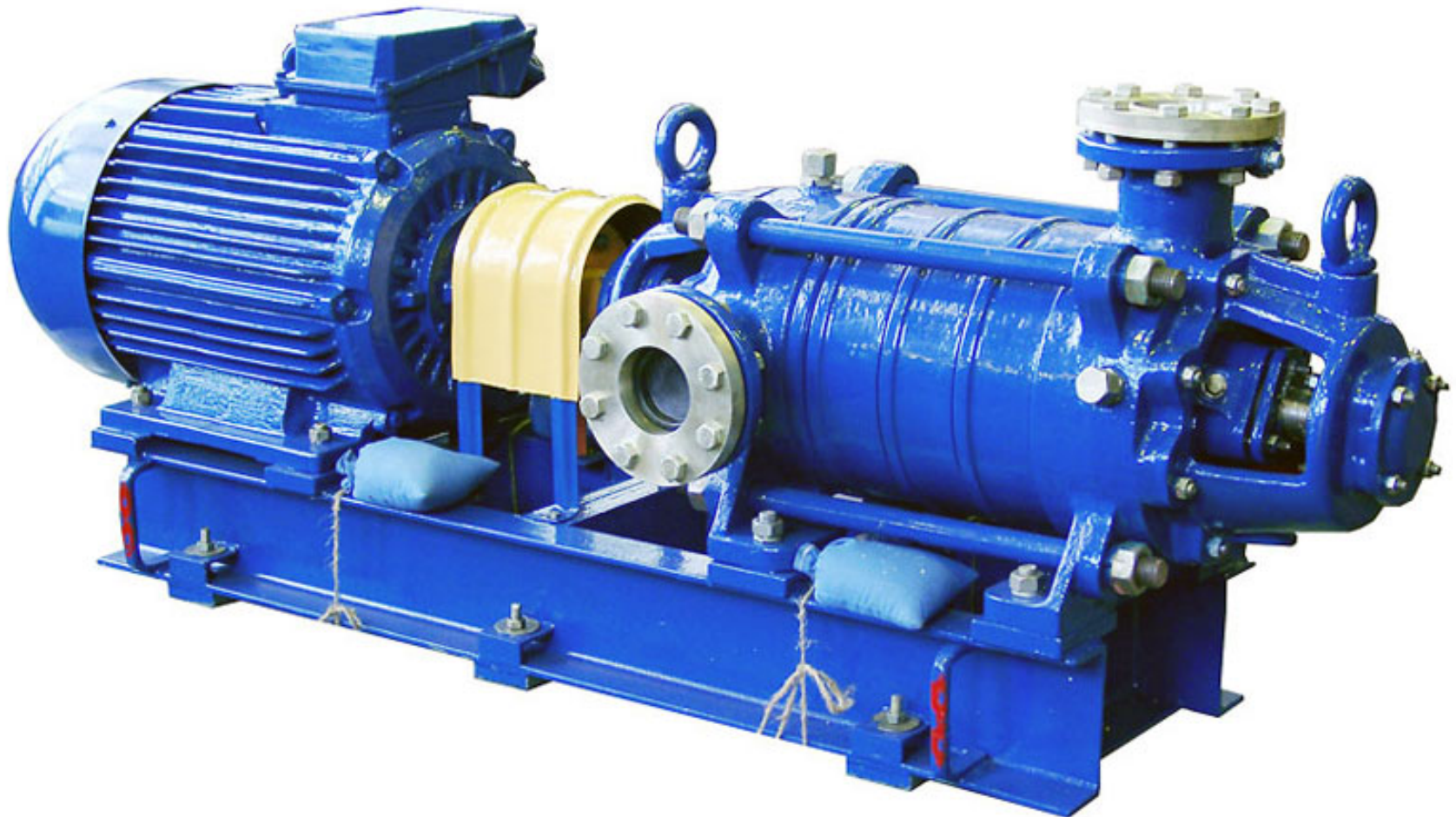

Ochiq turdagi sinov qurilmasi.

1 – sinab ko‘rilayotgan nasos; 2 – suv o‘lchagich; 3 – bosimli bak.

TA`MIRLANGAN NASOS AGREGATI

MUSTAQIL O`RGANISH UCHUN MAVZULAR:

- ✘ 1. Nasos stansiyasi qurilmalarini ta'mirlashning zamonaviy usullari.
- ✘ 2. Ta'mirlagan qismlarni sinashning zamonaviy usullari.

**“TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ XO`JALIGINI
MEXANIZATSIYALASH MUHANDISLARI INSTITUTI” MILLIY TADQIQOT
UNIVERSITETI**

E'TIBORINGIZ UCHUN RAXMAT!

**ERGASHEV RUSTAM
RAHIMOVICH**

Nasos stansiyalari va
gidroelektrostansiyalar
kafedrasi prof.,t.f.d.

 71 237 19 57
+ 998 99 875 74 51
erustamrah@gmail.com

Rustam Ergashev